

Κυριακή του Τυφλού: Οι προϋποθέσεις για το θαύμα

Ορθοδοξία / Ηθική

Παύλος Μουκταρούδης, Θεολόγος

Κυριακή του Τυφλού

1. Προϋποθέσεις για το θαύμα

Ο τυφλός στερείται όρασης σωματικής, αφού είναι αόμματος, αλλά και νοητής, αφού δεν γνωρίζει τον Χριστό και δεν έχει το φως της Χάριτός Του. Ήταν όμως άνθρωπος ταπεινός. Σ' αυτό θα συνετέλεσε και ο πόνος από την τύφλωση. Εάν η αλαζονεία σκοτίζει, η ταπείνωση φωτίζει, «βλέπει». Ο τυφλός ήταν απαλλαγμένος από τον φθόνο και την αλαζονεία των Φαρισαίων. Ήταν άδολη η ψυχή του, είχε αγαθή προ-αίρεση (=πρόθεση). Είχε δηλαδή τις προϋποθέσεις για να δεχθεί τη φωτοφόρο Χάρη του Θεού.

Ο Χριστός τον συναντά, χωρίς ο ίδιος να το ζητήσει. Πάντοτε ο Θεός κάνει την αρχή παντός καλού. Ήλθε εδώ με σκοπό να τον συναντήσει. Γνωρίζει τί κρύβει ο άνθρωπος μέσα του, γιατί «ετάζει νεφρούς και καρδίας». Γνωρίζει για τον τυφλό, ότι έχει τις προϋποθέσεις να δεχθεί το θαύμα, αλλά του δίνει την ευκαιρία να δείξει τις αρετές του. Κάνει την αρχή του θαύματος, αλλά θέλει και ζητά και τη συμβολή του ιδίου, για να φέρει το ποθούμενο αποτέλεσμα. «Έπτυσε χαμαί και εποίησε πηλόν εκ του πτύσματος, και επέχρισε τον πηλόν επί τους οφθαλμούς του τυφλού και είπεν αυτώ· ύπαγε νίψαι εις την κολυμβήθραν του Σιλωάμ, ο ερμηνεύεται απεσταλμένος· απήλθεν ουν και ενίψατο και ἦλθε βλέπων» (στίχ. 6 και 7). Η πράξη φαίνεται απλή, αλλ' είναι και «υπέρ φύσιν». Κρύβει μέσα της δύναμη θεϊκή, μυστήριο και θάμβος. Θυμίζει τη διήγηση της Γενέσεως, όταν ο Θεός με «χώμα από την γη» ἐπλασε τον άνθρωπο. Μας δείχνει, πως και τότε και τώρα ο δη-μιουργός είναι ο ίδιος. Τότε ἐπλασε τον άνθρωπο, τώρα ήλθε να τον αναπλάσει, να τον θεουργήσει. Με τον πηλό συμπληρώνει, πλαστουργεί αυτό που λείπει από τους οφθαλμούς του τυφλού, αφού τους ψηλάφησε με τα πλαστουργά και θαυματουργά δάκτυλά του.

Αυτό που επιτελείται με τον τυφλό, είναι αληθινή θεουργία, που ξεπερνά κάθε μέτρο της ανθρώπινης λογικής. Για τον άνθρωπο ο πηλός, όταν μπει στα μάτια, μπορεί να προξενήσει τύφλωση και σ' αυτόν που έχει υγιή όραση. Ποτέ δεν μπορεί να γίνει φάρμακο για θεραπεία της τύφλωσης. Στα χέρια όμως του Θεού γίνεται

υλικό για το θαύμα της θεουργίας της όρασης. Αλλά και πάλιν το θαύμα είναι ανεξερεύνητο.

Στην ερώτηση πώς έγινε; Η απάντηση είναι «αρρήτως». Τόσο αυτό το θαύμα, όσο και τα άλλα, τα «προσκυνούμεν εν πίστει». Τό-σο η αφή των δακτύλων του Χριστού, όσο και το πτύσμα και ό,τι άλλο προέλθει από το θεωθέν Σώμα Του, στο οποίο εσκήνωσε ο Θεός Λόγος, είναι πηγές θαυμάτων. Γι' αυτό είναι αναγκαία η πί-στη, που ξεπερνά τα ανθρώπινα μέτρα και παραδίνει στον Χριστό αυτόν που την έχει. Αυτό κάνει και ο τυφλός. Επειδή είναι τα-πεινός, παραιτείται από τη δική του λογική και παραδίνεται στον Χριστό. Κάνει ό,τι τον προστάζει. Πιστεύει με την καθαρή και ά-δολη ψυχή του, ότι ο θείος νους ξεπερνά την ανθρώπινη λογική. Όσα λέγει και όσα ενεργεί ο Χριστός, όσο και αν φαίνονται στην λογική αυτή παράδοξα και παράλογα, είναι σοφά και απόλυτα αληθινά. Μπορεί ο τυφλός να είχε κλειστά τα μάτια του σώματος, αλλ' είχε τα μάτια της ψυχής ανοικτά προς τον Χριστό.

Ο Απόστολος Πέτρος γράφει στους Χριστιανούς για τον Χρι-στό: «Χωρίς να τον ξέρετε, τον αγαπάτε και χωρίς να τον βλέπετε, τον πιστεύετε» (Α' Πέτρ. 1, 8). Πρόκειται για κείνους, που είχαν ανεπίληπτο βίο. Αυτό, καθώς φαίνεται, συνέβαινε και με τον τυ-φλό. Όταν ο Θεός ενεργεί, ο πιστός δέχεται και δεν διερωτάται για το πώς και με ποιό τρόπο γίνονται αυτά. Υποτάσσεται και υπακούει. Η πίστη αυτή προσελκύει τη Χάρη και ανοίγει τα μάτια του σώματος, αλλά και της ψυχής.

Γι' αυτό ο τυφλός δέχεται ολοπρόθυμα τη χρήση του πηλού στα μάτια και δείχνει με έργα την πίστη και υπακοή του στον Χριστό. Πηγαίνει στην κολυμβήθρα του Σιλωάμ, νίβεται και βλέπει. Καταλαβαίνει και ο ίδιος, ότι ο πηλός ή το νερό του Σιλωάμ, αν χρησιμοποιηθούν από κάποιον άλλο, δεν θεραπεύουν. Εδώ όμως κάτι άλλο γίνεται. Κάποια άλλη δύναμις, κάποια ιαματική Χάρις ενέργησαν μέσα από τα αισθητά πράγματα, τον πηλό και το νερό. Και αυτά είναι το πτύσμα του Χριστού και η αφή των δακτύλων Του πάνω στα ανάπηρα μάτια του τυφλού. Το Σώμα του Χριστού κατείχε το ενυπόστατο Φως, τον Υιό και Λόγο του Θεού, που ζωοποιεί τους νεκρούς. Γι' αυτό και αρχίζει μια εσωτερική σχέση και κοινω-νία με τον Χριστό.

2. Πίστη και καθαρός βίος

Με την κάθαρση του νου ο άνθρωπος καθαίρεται και αντανακλά το θείο Φως της Χάριτος, γνωρίζει τον εαυτό του, τον προορι-σμό του και τον Θεό, όσο είναι δυνατό. Γίνεται «τόπος Θεού». Αποκτά γνώση του Θεού, που είναι εμπειρία, βίωμα και όχι γνώ-ση διανοητική. Αυτή είναι η εμπειρία της Εκκλησίας, των Αγίων. Φτάνει ο άνθρωπος να αναγνωρίσει ταπεινά, ότι είναι τυφλός, «πεπηρωμένος (=ανάπτηρος) της ψυχής τα όμματα», όπως έψαλλε σήμερα η Εκκλησία μας, και να ζητήσει εκ βάθους ψυχής την ίαση από τον Χριστό, μέσα από τα μυστήρια της

Εκκλησίας. Η προ-σευχή «φώτισόν μου το σκότος» είναι χαρακτηριστικό της ζωής των Αγίων, οι οποίοι διά της καθάρσεως αποκτούν υγιή όραση και διά της Χάριτος και ενεργείας του Αγίου Πνεύματος βλέπουν τα νοητά θεάματα και μυστήρια.

Αυτό συνέβη και με τον πρώην τυφλό. Ο Χριστός του χάρισε το φως των σωματικών οφθαλμών, αλλά και των οφθαλμών της ψυχής. Η πίστη του, η καθαρότητα της ψυχής του, η συμπεριφορά του προς τους υπερόπτες και αλαζόνες Φαρισαίους, φανερώνουν πως παραδόθηκε εσωτερικά στον Χριστό. Και η παράδοση αυτή είναι η καθ' αυτό ανάβλεψη των «ένδοθεν» οφθαλμών, πολύ πιο σπουδαία από τη σωματική ανάβλεψη. Φωτίζονται οι οφθαλμοί της διανοίας, για να ακολουθεί ο άνθρωπος την «κατά Θεόν» πορεία, της συνεχούς ανανεώσεως και θεώσεως. Παντού, ο πρώην τυφλός, διακηρύσσει το θαύμα και Αυτόν που το έκανε: Λέγει και ξαναλέγει, πως «τυφλός ων άρτι βλέπω».

Η βαθειά και καθαρή πίστη του και ο πόθος της καρδιάς του βλέπουν τον Χριστό, όχι μόνο ως άνθρωπο, αλλά και ως Θεάνθρωπο. «Θεόν σε ωμολόγει τον κρυπτόμενον». Κρυμμένος και αθέατος για τους μη πιστεύοντας.

Ο φωτισμός της ψυχής του τυφλού είναι η επίσκεψη σ' αυτόν της Χάριτος του Αγίου Πνεύματος, που είναι μια κλήση να ζήσει «κατά Θεόν». Αυτή είναι η «τρίβος (=οδός) η όντως ευθεία». Είναι η συνεχής σχέση και κοινωνία με τον Θεό.

(Παύλου Μουκταρούδη, Θεολόγου, Διήρχετο διά των σπορίμων, τ. Α΄, έκδ. Ι. Μητροπ. Λεμεσού 2008, σ. 100-103)

<http://bit.ly/1qY8GXD>